

MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
ul. M. Skłodowskiej-Curie 3
26-900 Kozienice
tel. (0-48) 614-65-67, 614-67-62
Regon 671975822

Ad. 5.

Kozienice dnia 14.02.2019 r.

Rada Miejska w Kozienicach	
W P T Y N E C	13.02.2019
Dziwizyjny	
Poz. Dz.	61
Podpis	Dmy

MGOPS.411.1.2018

Rada Miejska w Kozienicach

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2018 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją w/w zadań na rok 2019 .

Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998) do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez :
 - a) zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
 - d) finansowanie :
 - ✓ podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - ✓ kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego;
 - e) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 - f) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust.3 wyżej cytowanej ustawy;
 - g) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Wskazane w ustawie zadania realizowane były w oparciu o :

- ✓ Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

- ✓ Program wspierania rodziny w Gminie Kozenice na lata 2017-2019;
- ✓ Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kozenice na lata 2013-2020;
- ✓ Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- ✓ Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” ;
- ✓ Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2018 roku świadczeniami z pomocy społecznej objętych zostało 230 rodzin z dziećmi na utrzymaniu liczących 857 osób, w tym:

Lp.	Rodziny z dziećmi na utrzymaniu – o liczbie dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	o liczbie dzieci – 1	101	290
2.	- „ - - 2	83	326
3.	- „ - - 3	31	154
4.	- „ - - 4	14	79
5.	- „ - - 5 i więcej	1	8
	Ogółem :	230	857

Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego pomocą objęto 151 rodzin, w tym 98 rodzin niepełnych i 53 rodziny wielodzietne.

Z rodzinami mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczych i wychowawczych prowadzona była praca socjalna, realizowana równoległe z innymi formami wsparcia.

W 2018 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozenicach kontynuował działania w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2018 - asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej „. Celem programu było wspomaganie gmin w budowaniu systemu wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny. Na realizację tego programu pozyskano środki w wysokości 32 730,00 zł, co stanowiło 29,94 % poniesionych wydatków na ten cel.

Koszt programu ogółem wyniósł : 109 307,00 zł, w tym :

- ✓ dotacja celowa z budżetu państwa – 32 730,00 zł;
- ✓ wkład własny gminy -- 76 577,00 zł.

Z posiadanych środków kontynuowane było zatrudnienie 2 asystentów rodziny w wymiarze 2 etatów w ramach zadaniowego czasu pracy. Ta forma zatrudnienia pozwala na dostosowanie godzin pracy do indywidualnych potrzeb rodziny objętej wsparciem. Asystenci

rodzin mieli zapewniony udział w szkoleniach i konferencjach podnoszących ich kwalifikacje i umiejętności. Tematyka szkoleń dostosowana była do realizowanych zadań.

Wsparciem asystenta objętych zostało 38 rodzin mających na utrzymaniu 82 dzieci. Zadaniem asystenta było przede wszystkim udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym : w uzyskaniu zatrudnienia, zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, właściwej opiece nad dziećmi. Najczęściej praca z rodziną rozpoczynała się od rozwiązywania jej problemów socjalnych. W dalszej kolejności rozwiązywane były konflikty , które występowały w rodzinie. Podejmowane działania przez asystenta w ramach współpracy z rodziną miały przede wszystkim na celu wzbudzenie w rodzinie wiary we własne możliwości, zwiększenie ich autorytetu w rodzinie . Asystenci rodzin pracowali z całymi rodzinami, ponieważ problemy poszczególnych jej członków wymagały systemowego podejścia.

Celem pracy asystentów było osiągnięcie przez rodziny, z którymi pracowali, poprawy poziomu stabilności życiowej umożliwiającej wychowywanie dzieci oraz niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny. Elastyczny i zadaniowy czas pracy służył realnym potrzebom i dostosowany był do rytmu życia rodziny.

W funkcjonowaniu rodzin objętych wsparciem w 2018 roku, zaobserwować można było przynajmniej jedną, a często kilka z niżej wymienionych dysfunkcji:

- ✓ niewydolność opiekuńczo – wychowawczą rodziców bądź opiekunów;
- ✓ choroby przewlekłe i niepełnosprawność;
- ✓ uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie;
- ✓ długotrwałe bezrobocie;
- ✓ przemoc w rodzinie;
- ✓ niewydolność finansową w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych rodziny;
- ✓ nieumiejętność gospodarowania budżetem domowym.

Asystenci rodziny w 2018 roku przeciętnie z 1 rodziną pracowali przez okres 8 miesięcy. Odbyli 1 457 wizyt w środowisku. Podejmowali działania w zakresie:

- ✓ **zwiększenia wydolności opiekuńczo-wychowawczej rodziców lub opiekunów poprzez:** bieżące diagnozowanie sytuacji materialno-bytowej rodziny; tworzenie indywidualnych planów pracy z rodziną; wspieranie rodziców lub opiekunów w rozwiązywaniu występujących trudności ; organizowanie czasu wolnego dla dzieci; wskazywanie rodzinie możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia z innych instytucji działających na terenie gminy; motywowanie dorosłych członków rodziny do podjęcia pracy ;
- ✓ **poprawy stanu zdrowia oraz radzenia sobie z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci, poprzez :** systematyczną pracę socjalną z rodziną; mobilizowanie do podejmowania systematycznego leczenia i przyjmowania leków;

organizowanie usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu wsparcia w placówkach specjalistycznych;

- ✓ **zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie z powodu różnego rodzaju uzależnień, poprzez** : motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego; zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie; systematyczną współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym;
- ✓ **zwiększenie świadomości rodzin o roli podmiotów funkcjonujących na terenie gminy, poprzez** : dostarczanie informacji o istniejących instytucjach realizujących zadania na rzecz rodziny; informacji o możliwościach wsparcia kobiet w ciąży i rodzin z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, o możliwościach dotarcia do specjalistów z zakresu prawa, pomocy psychologicznej, pedagogicznej; organizowanie spotkań w grupach wsparcia ;
- ✓ **przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin długotrwale pozostających poza rynkiem pracy, poprzez** : wskazywanie pozytywnych cech wynikających z aktywnego poszukiwania pracy; pomoc w wyszukiwaniu ofert pracy przez Internet; motywowanie do zarejestrowania się w PUP; motywowanie do udziału w projektach współfinansowanych ze środków UE realizowanych na terenie Gminy lub Powiatu ; składanie wniosków do pracownika socjalnego o objęcie rodziny wsparciem materialnym; zgłaszanie dorosłych członków rodziny do wydania skierowania do wykonywania prac społecznie-użytecznych.

Podejmowanie tych działań pozwoliło na poprawę funkcjonowania rodzin w środowisku, poprawę i zacieśnienie więzi rodzinnych, poprawę relacji rodziców z dziećmi oraz zwiększenie aktywności w próbie rozwiązywania występujących problemów we własnym zakresie, wykorzystując własne zasoby i możliwości.

Działania , z których korzystali członkowie rodzin :

Lp.	Efekty podejmowanych działań przez asystenta rodziny w 2018 roku	Liczba osób, które skorzystały z oferowanej pomocy
1.	Pomoc terapeuty ds. uzależnień i mediacji sądowej	7
2.	Poddanie się inicjacji wspomagającej utrzymanie abstynencji alkoholowej i uczestniczenie w terapii	6
3.	Motywowanie rodziców do podjęcia kontaktów ze szkołą i z pedagogiem szkolnym	5
4.	Podjęcie pracy i poprawa sytuacji finansowej rodziny (prace sezonowe, dorywcze i umowa na czas określony)	14
5.	Podjęcie prac społecznie-użytecznych	2
6.	Udział dzieci w zajęciach świetlicowych organizowanych przez placówki wsparcia dziennego	16

7.	Udział dzieci w wycieczkach jednodniowych „Rejs statkiem po Wiśle” do Sandomierza i „Park rozrywki i miniatur ” w gminie Krajno	23
8.	Rejestracja w PUP	8
9.	Wsparcie psychologa, prawnika, logopedy	30
10.	Udział w spotkaniach w ramach działającej grupy wsparcia „Moja motywacja do zmiany”	11
11.	Pomoc w uzyskaniu świadczeń socjalnych, alimentów na dzieci, dokumentów tożsamości, zwrotu akcyzy paliwowej i dotacji unijnych dla rolników	19
12.	Udział dzieci w dodatkowych zajęciach poza szkołą, w tym : z języka angielskiego, zajęciach komputerowych	14
13.	Zgłoszenie do Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi	5

Indywidualna praca z rodziną wpłynęła na wzrost aktywności klientów w samodzielnym podejmowaniu działań, wzrost poczucia ich własnej wartości. Systematyczna praca asystenta rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym i innymi specjalistami realizującymi zadania w zakresie wspierania rodziny pozwoliła na poprawę funkcjonowania 13 rodzin w środowisku, z którymi została zakończona współpraca ze względu na osiągnięcie założonych celów . Troje dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych powróciło do rodzin biologicznych. Dla trzech rodzin zdjęto nadzór kuratora i przywrócono prawa rodzicielskie.

W 2018 roku 10 nowych rodzin mających problemy w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej rozpoczęło współpracę z asystentami rodziny . Praca z rodziną borykającą się z wieloma problemami jednocześnie, jest pracą długofalową wymagającą zaangażowania wielu specjalistów i mogącą przynieść efekty w dłuższej perspektywie czasu.

W roku 2018 z inicjatywy asystentów rodziny funkcjonowała grupa wsparcia „Moja motywacja do zmiany” dla rodzin mających problemy w zakresie opieki i wychowania małoletnich dzieci. Odkonano 8 spotkań, w których uczestniczyło 11 osób. Spotkania w grupie odbywały się raz w miesiącu , do udziału zapraszano również przedstawicieli innych instytucji , w tym: przedstawicieli policji, kuratorów zawodowych, pracowników OPU, pracowników socjalnych.

Na terenie Gminy Koziencice funkcjonuje dwie placówki wsparcia dziennego utworzone na podstawie art. 19 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej , prowadzone w formie opiekuńczej. Placówki zapewniają dzieciom :

- ✓ opiekę i wychowanie;
- ✓ pomoc w odrabianiu lekcji;
- ✓ organizację czasu wolnego;

- ✓ zabawę i zajęcia sportowe;
- ✓ rozwój zainteresowań.

Przeciętnie do placówek w 2018 roku uczęszczało **42-je** dzieci. Roczny koszt prowadzenia placówek wyniósł **165 625,00** zł. Placówki prowadzone są przez Ośrodek Profilaktyki Uzależnień w Kozienicach i finansowane ze środków na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi. Ponadto pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzą grupę wsparcia dla **10-ga** dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Grupa prowadzona jest również w formie zajęć świetlicowych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dziecka z jej terenu w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Wysokość współfinansowania kosztów pobytu kształtuje się następująco:

- ✓ 10 % wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- ✓ 30 % wydatków w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- ✓ 50 % kosztów w trzecim i w latach następnych pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansował koszty pobytu :

- ✓ **4-ga** dzieci w Placówce Socjalizacyjnej PANDA w Kozienicach i Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Dom dla Dzieci w Wyszkowie na kwotę – **65 582** zł;
- ✓ **19-ga** dzieci przebywających w 17 rodzinach zastępczych na kwotę – **72 439** zł.

Koszty związane z utrzymaniem dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej w 2018 roku wynosiły 694,00 zł miesięcznie , w rodzinie zastępczej niezawodowej – 1 052,00 zł , w Placówce Socjalizacyjnej PANDA – 4 382,40 zł.

W roku 2018 asystenci rodziny, pracownicy socjalni, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin przeżywających problemy w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Częste wizyty w środowisku, kontakt z pedagogiem w szkole, kuratorem zawodowym, społecznym i przedstawicielami policji pozwoliły na podjęcie działań zaradczych. Monitoring prowadzony był również po zaprzestaniu pracy z rodziną.

W 2018 roku ogółem na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny wykorzystano środki w wysokości **247 328,00** zł.

POTRZEBY W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ NA ROK 2019.

Przedstawione w sprawozdaniu rocznym zadania realizowane przez Gminę będą kontynuowane w 2019 roku. W tym między innymi :

- ✓ kontynuacja zatrudnienia asystentów rodziny w celu zapewnienia odpowiedniej pomocy i wsparcia rodzinom mającym trudności w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych;
- ✓ prowadzenie stałego monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych kryzysem po zakończeniu pracy z asystentem rodziny;
- ✓ realizacja zadań wynikających z *Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2017-2019*;
- ✓ rozwijanie pracy socjalnej i wsparcia rodziny w formie opieki i zajęć w świetlicach i klubach dla dzieci typu opiekuńczego lub innych formach działających na terenie gminy;
- ✓ kontynuacja pracy w grupach wsparcia dla dzieci i rodziców objętych wsparciem asystenta rodziny;
- ✓ realizacja zadań wynikających z Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 roku poz. 1860 ze zmianami) tj. zapewnienie dostępu do informacji i poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w trudnych ciążach.

KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Kozienicach
mgr Halina Grudzień